

мувань та правоохоронних органів (ст. 11); 3) безоплатна психологічна, медико-психологічна реабілітація у відповідних центрах з відшкодуванням вартості проїзду до цих центрів і назад (ст. 11); 4) санаторно-курортне лікування та відпочинок військовослужбовців і членів їх сімей (ст. 11); 5) пенсійне забезпечення; 6) забезпечення права на освіту; 7) забезпечення житлом та деякі інші.

Поряд із цим важливою складовою юридичних гарантій у сфері протидії злочинності є правові гарантії службової діяльності військовослужбовців. Правові гарантії передбачають: право військовослужбовців оскаржувати неправомірні дії (бездіяльність) та рішення органів військового управління та командирів (начальників); 2) право на отримання правової допомоги; 3) право обиратися та бути обраними до відповідних місцевих рад та інших виборних державних органів; 4) право створювати свої громадські об'єднання відповідно до законодавства України; 5) права на свободу світогляду і віросповідання; 6) право недоторканності військовослужбовця; 7) право на свободу наукової, технічної та художньої творчості; 8) право на професійну адаптацію та інші права, що визначені Конституцією України [5].

Таким чином, юридичні гарантії діяльності військовослужбовців ЗС України є важливим засобом з боку держави щодо забезпечення реалізації конституційних прав військовослужбовців, законних повноважень під час своєї службової діяльності.

Аналіз наведених законодавчих положень дав змогу визначити наступні ознаки юридичних гарантій ЗС України: - обов'язковість нормативно-правового закріплення; - відповідність вимогам міжнародного законодавства та стандартів НАТО; - є безстроковими, тобто закріплюються з моменту вступу на службу та надаються після виходу на пенсію; - можуть виступати в якості можливості та в якості заборони; - відповідають нормам Конституції України та є їх деталізацією; - забезпечуються заходами державного впливу; - є підставою забезпечення виконання військовослужбовцями своїх повноважень; - покликані слугувати забезпеченню режиму законності під час професійної службової діяльності.

Отже, юридичні гарантії військовослужбовців у зв'язку з сучасним станом реформування Збройних Сил України потребують своєї деталізації, що значно підвищить престиж військової служби, особливо з урахуванням стандартів НАТО, що дозволить залучити до професійної діяльності висококваліфікованих працівників та забезпечити реалізації державної політики у сфері оборони, територіальної цілісності та недоторканності.

1. Чумак В. В. Реформування правоохоронної системи у Грузії: досвід для України // "Стан та перспективи реформування сектору безпеки і оборони України : матеріали II міжнарод. наук.-практ. конф. (Київ, 30 лист. 2018 р.) / Київ : Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2018. С. 541-543. URL: <http://www.indo.knu.ua/images/Docs/30.11.2018.pdf> (дата звернення: 21.12.2019).

2. Грушевський В. А. Адміністративно-правовий статус регіональних управлінь Державної фіскальної служби України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2016. 212 с.

3. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 20.01.2020).

4. Про Збройні Сили України : закон України від 06.12.1991 № 1934-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12> (дата звернення: 21.01.2020).

5. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : закон України від 20.12.1991 № 2011-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12> (дата звернення: 22.01.2020).

Грузин Валерія Анатоліївна
лаборант кафедри адміністративного
права, процесу та адміністративної
діяльності Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ, студентка 4 курсу
юридичного факультету

ПЕРЕЙНЯТТЯ ДОСВІДУ РЕФОРМУВАННЯ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ІЗРАЇЛЮ

Сучасний етап розвитку нашого суспільства диктує свої умови та визначає пріоритетність у зміні та вдосконаленні оборони та безпеки для країни в цілому. Але, окрім законодавчих змін, важливим аспектом є звісно і патріотичне піднесення народу. Саме такий дос-

від, що полягає в підтримці державними органами військослужбовців є важливим етапом у дієвості сектору безпеки та оборони. Ми говоримо про те, що держава повинна безпосередньо ставити перед собою завдання приділяти увагу кожному військослужбовцю належної фінансової, медичної та інших видів допомоги.

Отже, досліджуючи вказану тематику доцільним було б дати визначення поняттю «сектору безпеки та оборони» як такому. Саме визначення має на увазі певну сукупність органів державної влади, котрі відповідають за захист інтересів країни як від внутрішніх, так і від зовнішніх загроз. Відповідно, їх діяльність регулюється Конституцією України та законами України, зокрема, «Про національну безпеку України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про Раду національної безпеки і оборони України», «Про державну таємницю», «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України», «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України», «Про боротьбу з тероризмом», «Про оборону України» тощо.

До сектору оборони та безпеки можна віднести центральні органи виконавчої влади, у підпорядкуванні яких перебувають військові формування, правоохоронні та спеціальні органи і служби та органи управління ними, Збройні Сили України, Національна гвардія України, Служба Безпеки України, Головне управління розвідки Міністерства оборони України, Міністерство закордонних справ України, Міністерство внутрішніх справ України, Державна прикордонна служба України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна спеціальна служба транспорту, Державна служба України з надзвичайних ситуацій та інші органи та організації, що визначені законами України.

Як ми знаємо, основною метою сектору безпеки і оборони є спільне забезпечення національної безпеки і оборони України, захисту її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності, а також готовність до відбиття збройної агресії проти держави. Але знову ж таки ефективна діяльність полягає в підвищенні рівня структури командування, матеріального забезпечення, озброєння, військової медицини та низки інших факторів.

Як ми розуміємо, реформування сектору безпеки та оборони України має відповідати європейським стандартам, зокрема, у частині забезпечення нового виду якості економічного, соціального і гуманітарного розвитку, зменшення загроз державному суверенітету та створення умов для відновлення територіальної цілісності, гарантування мирного майбутнього України. Хоча, за останні роки спостерігається низка вагомих змін за вказаним вище сектором, все ж таки залишається перелік невирішених факторів, нерозробленість методологічних основ воєнної безпеки держави; недосконалість нормативно-правової бази у сфері національної безпеки; неефективність стратегічного оборонного планування, обмеженість ресурсного забезпечення та нераціональне використання наявних можливостей [1, с. 116].

Про наявність вище зазначених питань свідчить наступна статистика Генеральної прокуратури України. У стані воєнного конфлікту на території країни дедалі частіше вчиняються злочини, що впливають на територіальну цілісність держави. А збільшення кількості зареєстрованих злочинів за основними показниками розділів «Злочини проти основ національної безпеки», «Злочини проти громадської безпеки», «Злочини проти громадського порядку та моральності» найбільш ґрунтовно доводять вірогідність існування загроз, що є наслідками кризових ситуацій. Такий показник найбільш ґрунтовно характеризує існування кризових ситуацій в нашому суспільстві. Таким чином, існуючі механізми управління не в змозі ефективно врегульовувати загрози, котрі виникають в середині держави, протистояти внутрішнім і зовнішнім деструктивним силам та факторам.

Але навіть такі складні питання можна вирішити, звернувши увагу на міжнародний досвід подолання схожих проблем. Взагалі, головною метою світового співтовариства є створення умов, що виключають порушення загального миру або виникнення загрози безпеки народів. Але у сучасних реаліях, з повною на те підставою, можна стверджувати, що держава здатна відстоювати свої національні інтереси і забезпечувати свою національну безпеку, тільки володіючи ефективною та конкурентоспроможною економікою та розвитком високих технологій. Саме вони відіграють у створенні та впровадженні новітніх систем високоточної зброї, комп'ютерному моделюванні ядерних процесів. Зростає необхідність створення сил або підрозділів спеціального призначення, визнаних виконувати ті чи інші обмежені завдання щодо захисту національних інтересів нетрадиційними методами і засобами.

Постає питання в перейнятті досвіду тих держав, що успішно пройшли етап удосконалення системи оборони та безпеки. Ізраїль є саме тією країною, діяльності якої потрібно брати до уваги. На історичних прикладах можна побачити, що саме Ізраїль сьогодні є однією з найрозвинутіших держав у світі, але у минулому мав подібні до вітчизняних проблеми. Так, у 70 – 80-ті роки ХХ століття роках у Ізраїлі панувала війна та інфляція, загроза дефол-

ту та корупція на високому рівні, а також міжнародний борг, який утворився внаслідок багаторічного близькосхідного конфлікту, на кшталт бойових дій на сході України сьогодні.

Як показує історія, Ізраїль був безнадійним «банкрутом», доведеним до такого стану соціалістично-популістичними політиками та військовими діями. Країну врятувала всеохопна лібералізація (скорочення державних видатків, податкова реформа, реформа системи соціального захисту, дерегуляція, тобто скорочення державного регулювання в певній галузі суспільних відносин), а також мирні перемовини. Питання що є вкрай важливим це звісно планування оборонного бюджету. Видатки Ізраїлю на оборону спочатку зросли з 9 % ВВП у 1950 році, до 30.3 % ВВП у 1975 році у відповідь на активні військові дії, а потім зменшилися до 6.2 % ВВП у 2011 році. Таким чином, Ізраїль визнав зменшення видатків на оборону своїм стратегічним завданням після того, як величезний оборонний бюджет став однією з причин економічної кризи в країні в середині 1970-х років. Виходячи з досвіду Ізраїлю, планування оборонного бюджету має бути дуже обачним [2, с. 406].

Виходячи з викладеного, цілком доцільним вбачається дослідження вкладу коштів у ті сфери, що дійсно будуть приносити користь, адже з плином часу можна спостерігати тенденцію, що ефективність ведення війни залежить від вкладу в людські ресурси, розвідку та інформаційні технології, ніж в бронетехніку, як це було популярно декілька десятиліть років тому. Міністерство оборони Ізраїлю майже непідконтрольне іншим органам влади та громадянському суспільству в питаннях, що стосуються розробки політики безпеки, закупівлі товарів, робіт та послуг тощо. Згідно з даними Transparency International (Індекс сприйняття корупції) Ізраїль та Україна в цьому питанні знаходяться приблизно на однаковому рівні. А от військові підприємства в Ізраїлі значно прозоріші, ніж в Україні [3, с.177].

Таким чином, можна зробити висновок, що Ізраїль продемонстрував приклад підняття країни на високий рівень розвитку незважаючи на труднощі, що виникають завдяки дії зовнішніх і внутрішніх негативних чинників. Ізраїль демонструє успішно та впевнено щодня захищати свою територію і населення. Ізраїль, як ніхто інший може зрозуміти Україну, яка змушена жити у стані постійної напруги та військової загрози від вороже налаштованого сусіда. В Україні є багато напрямків, де досвід Ізраїлю може стати у нагоді. Зокрема, це стосується того, як перебуваючи у несприятливих умовах і складній безпековій ситуації, мати можливість вкладати у інновації, створювати технічні рішення і увійти до держав-лідерів у сфері інформаційних технологій, з високими показниками безпеки та оборони.

1. Ситник Г.П., Олуйко М.В., Вавринчук М.П. Національна безпека України: теорія і практика : навч. посіб. /Хмельницький ; К. : Кондор, 2007. 116 с.

2. Ситник Г. П. Державне управління національною безпекою України: теорія і практика : монографія. Вид-во НАДУ, 2014.406 с.

3. Горбулін В.П., Качинський А.Б. Засади національної безпеки України: підручник /Інтертехнологія, 2009. 177 с.

Казанцева Софія Сергіївна
аспірант Національної академії
Служби безпеки України

ПРОТИДІЯ ЗАГРОЗАМ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Сьогодні в цілому світі можна помітити різке погіршення соціально-політичної ситуації, економічні кризи, нестабільність, конфліктний потенціал та військова небезпека. Саме тому, постає необхідність протистояти загрозам гібридного типу, а також швидким та раптовим змінам безпекового середовища. Така ситуація в цілому світі та в нашій державі зокрема зобов'язує нас приймати нові нормативно-правові акти, розробляти сучасні механізми, які допоможуть розвивати та удосконалювати систему національної безпеки України, а також протистояти сучасним викликам і загрозам, які, в свою чергу все складніше ідентифікувати у зв'язку із стрімким розвитком сучасних технологій [1].

Безпека – це одне з найбільш стрімких на сьогодні прагнень українців. Підтримка здатності держави протистояти різним видам загроз та небезпек повинна бути пріоритетом Уряду.

У Законі України «Про національну безпеку» від 21 червня 2018 року поняття «національної безпеки України» розкривається наступним чином – «це захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз».